

РЕЦЕНЗИЯ

По конкурс за заемане на академичната длъжност доцент по научна специалност „Неврология“ с код 03.01.19 за нуждите на катедра „Неврология и неврохирургия“ при факултет Медицина на МУ Плевен, обявен в ДВ бр.12/11.02.2014 г.

В изпълнение на заповед на Ректора на МУ-Плевен №1111 от 27.05.2014 г. във връзка с решение на Академичния съвет на МУ-Плевен от 26.05.2014 г.

В конкурса участва един кандидат: д-р Мая Пенкова Дановска-Младенова, дм,

Рецензент: Проф. д-р Лъчезар Динчов Трайков, дмн.

I. Биографични данни и професионално развитие.

В конкурса за доцент е подал документи един кандидат - д-р Мая Дановска, гл. асистент към Катедрата „Неврология и неврохирургия“ към МУ- Плевен.

Д-р Мая Пенкова Дановска-Младенова завършва средно образование в Английска езикова гимназия – гр. Видин през 1977 г., през 1983 г. – висше образование в МФ на МУ– Плевен, а през 1988 г. - придобива специалност по нервни болести.

От 1983 г. работи като лекар-ординатор в Първа неврологична клиника на Катедрата по неврология и неврохирургия на МУ-Плевен. От 1984 г. след конкурс работи последователно като асистент (1984-1988), старши асистент (1988-1991) и главен асистент (от 1993 досега) в същата катедра.

От 2008 г. има призната правоспособност по Ултразвукова диагностика на нервната система (МУ-Плевен), а през 2012 г. завършва квалификационен курс „Актуални проблеми на педагогиката и андрагогиката“.

През 2012 г. придобива образователната и научна степен „Доктор“ след успешна защита в МУ- Варна на тема: „Про/антиоксидантен статус на кръвта на болни с остър паренхимен мозъчен кръвоизлив – възможна връзка с неврологичния дефицит и клиничен изход“. През май 2014 г. завършва задочна магистратура „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ ФОЗ, МУ-Плевен.

Д-р Дановска е член на Българското дружество по Неврология; Българска Асоциация по Невросонология и Мозъчна Хемодинамика; Европейското дружество по Невросонология и Мозъчна Хемодинамика и на Световната Асоциация по Мозъчен Инсулт.

Занимава се активно с преподаване на студенти по неврология, както и с индивидуално обучение на български и чуждестранни специализанти по

неврология. Научните ѝ прояви са свързани с проблемите на мозъчно-съдовите заболявания; интензивното лечение на неврологичните заболявания; когнитивни нарушения при болести на НС; невросонология и мозъчна хемодинамика и др.

Владее английски и руски език.

II. Обща характеристика на научноизследователската и научно- приложната дейност на кандидата.

Д-р Дановска участва в конкурса за доцент с общо 102 научни трудове. От тях реални публикации са 45, като 1 е под печат. Публикации в пълен текст в сборници и списания са 31, от които 5 в чужбина (1 под печат). Публикациите в учебници и монографии включват написване на 2 глави като самостоятелен автор и 2 глави като съавтор на „General Neurology”. Самостоятелен или първи автор е на 14 (45.2%) от представените за рецензиране публикации. Кандидатът има 5 публикации в чуждестранни научни списания с импакт фактор (1 под печат). Общият импакт фактор на публикациите е 9.479. Дисертационният труд на д-р Дановска е в областта на социално значимите съдови заболявания на главния мозък. Тя е участвала в 9 международни научни форума. Научната ѝ активност включва 57 научни прояви в България и 1 научно-изследователски проект, финансиран от МУ-Плевен. Общият брой цитирания на научните публикации е 76 (13 в български източници и 63 в чуждестранни източници).

Д-р Дановска е член на Българско научно дружество по неврология; Българската Асоциация по Невросонология и Мозъчна Хемодинамика; Европейското Дружество по Невросонология и Мозъчна Хемодинамика и Световната Асоциация по Мозъчен Инсулт.

Основни научни и научноприложни приноси:

В представената справка за научните и творчески приноси на д-р Дановска се обособяват няколко основни направления: проучвания върху патофизиологичните механизми на увреждане след хеморагичен и исхемичен мозъчен инсулт и маркерите за възпалителен процес и оксидативния стрес, корелативни проучвания при пациенти с мозъчносъдови заболявания и васкуларни рискови фактори, проучвания върху когнитивни нарушения в контекста на хипотезата за възможна връзка между маркерите за системно възпаление и постинсултното когнитивно влошаване.

Приносите отнасящи се до про/антиоксидантните промени в кръвта на болни с остър паренхимен мозъчен кръвоизлив (ОПМК) и тяхната връзка с тежестта на неврологичния дефицит и клиничния изход са свързани с темата на дисертацията за степен “Доктор”. Цялостният труд дава идеи за използване на нови провъзпалителни и оксидативни маркери за тежестта на неврологичния дефицит, клиничния изход и прогнозата на ПМК, които са достъпни за бързо определяне и могат

да бъдат прилагани рутинно в клиничната практика за оптимизиране на терапевтичните подходи. Предлага се въвеждане определянето на hs-CRP в задължителния набор от лабораторни изследвания, утвърдени в лечебно-диагностичния алгоритъм на националния консенсус за мозъчно-съдови заболявания.

Друга тема се в научните трудове на д-р Дановска са проучвания на динамиката на свободнорадикалните процеси в остра и хронична фаза на исхемичния мозъчен инсулт с цел установяване на про/антиоксидантни промени в кръвта на пациенти с исхемичен инсулт и е определена тяхната връзка с тежестта на неврологичния дефицит и изхода от заболяването. Резултатите от проучванията показват, че изследваните маркери за оксидативен стрес могат да бъдат използвани като надеждни индикатори за клиничния изход от исхемичен инсулт. Тези данни са в подкрепа на тезата за включване на антиоксиданти в комплексната терапия на исхемичния инсулт с оглед намаляване неблагоприятните ефекти на свободните радикали и постинсултния оксидативен стрес.

Следващ параграф от трудовете на д-р Дановска включва проучвания на пациенти с хеморагичен инсулт, при които са анализирани клинични симптоми и скенеграфски параметри.

Потърсена е корелационна връзка между скенеграфските параметри, тежестта на клиничната симптоматика и леталния изход. Получените резултати са обобщени и сравнени с литературни данни. Направените обобщения обогатяват цитираните литературни данни и намират приложение в клиничната практика. Получените резултати позволяват да направим извода, че клиничните симптоми паралелно със стандартни лабораторни и невроизобразяващи показатели като левкоците брой и КАТ имат значима прогностична стойност за изхода от хеморагичен инсулт.

Въз основа на резултатите от проведените проучвания може да се обобщи, че въвеждането и прилагането на КАТ позволява не само своевременно преживено диагностициране на мозъчните кръвоизливи, но и коригира част от класическите представи за клиничната презентация на заболяването с доминиране на огнищни неврологични симптоми, сравнително не голям леталитет и относително добра прогноза по отношение на двигателното възстановяване и независимостта в ежедневните дейности.

Специален раздел от трудовете е посветен на проучвания върху когнитивните дисфункции и речеви нарушения при различни недрологични заболявания.

Резултатите от част от тези изследвания показват, че възраст, образование, систолно артериално налягане, хипергликемия и серумно ниво на

hs-CRP са значими детерминанти за ранно когнитивно влошаване. Изследването на hs-CRP и оценяването на възпалителните маркери във връзка с клиничните параметри предоставя важна прогностична информация и надежден допълнителен критерий за дългосрочно когнитивно влошаване. Динамичното проследяване на речевите нарушения на пациенти с хеморагичен инсулт показва, че двигателното възстановяване на пациентите е по-продължително в сравнение с речевото. Проучването на вербална продукция при пациенти с исхемичен инсулт и амнестична афазия потвърждава необходимостта от провеждането на специфично-речевъзстановително обучение.

Освен това е изследван и когнитивния статус на пациенти с диабетна полиневропатия с цел да се установи ефекта на някои рискови фактори върху когнитивните функции. Резултатите от проучването са в подкрепа на хипотезата за глобална когнитивна дисфункция, асоциирана с диабетната полиневропатия. Взаимодействията между пола и тежестта на възприеманата болка изискват понататъшни проучвания.

Отделно са проучени и рисковите фактори за МИ в насока първична и вторична профилактика.

Установява се, че най-голяма прогностична стойност за неблагоприятен изход имат възраст, перманентно предсърдно мъждене, застойна сърдечна недостатъчност, размер на миокардния инфаркт и церебралната лезия, верифицирана с КАТ.

Разработена е и индивидуална програма за вторична профилактика на пациентите. Резултатите показват постигане на ефективен контрол по отношение на артериална хипертония и захарен диабет чрез подходящ диетичен режим и адекватно лечение на повишеното артериално налягане.

Освен това е направен и извод, че изследването на възпалителни маркери и маркери за оксидативен стрес паралелно с традиционни рискови фактори е полезно за оценяване на васкуларния риск и провеждане на ефективна първична профилактика, особено при пациенти с метаболитен синдром.

Като основни приноси с оригинален характер, могат да се посочат:

Най-важният авторски принос на д-р Дановска са обстоятелствата проучвания върху един малко познат за българската неврологична практика проблем, отнасящ се до търсене на значима връзка между про/антиоксидантния кръвен статус на болните с остри паренхимни кръвоизливи, тежестта на неврологичната симптоматика и крайния изход от заболяването и установяването на различна констелация от прогностични фактори за ранна и късна преживяемост на пациентите с паренхимен мозъчен кръвоизлив.

В научните трудове на д-р Дановска са разработени различни проблеми на съдовите заболявания на нервната система с основен акцент върху ролята на

възпалението и оксидативния стрес в патофизиологията на мозъчния инсулт. Проведени са проучвания върху про/антиоксидантните промени на кръвта и е анализирана тяхната връзка с тежестта на неврологичния дефицит и клиничния изход от хеморагичен и исхемичен мозъчен инсулт. С цел идентифициране на надеждни предиктори на функционалния изход са проучвани пациенти с постинсултни речеви и когнитивни нарушения, пациенти с конвенционални васкуларни рискови фактори и са анализирани потенциалните терапевтични възможности за първична и вторична профилактика на мозъчни инсулти. Д-р Дановска е участвала в колективни клинични проучвания при пациенти с множествена склероза, полиневрити, описание на клинични казуси.

Всичко горепосочено позволява да се потвърди значимостта на приносите, особено имайки предвид тези в публикуваните нови данни, касаещите актуални проблеми по теми във всички разработвани научни направления. Трябва да се подчертае и несъмнената значимост на приносите от представените монографии и не на последно място от посочените данни за импакт фактора.

Представените научни трудове, справки за приносите, импакт фактора и цитиранията изпълняват изцяло приетите наукометрични критерии за заемане на академична длъжност доцент, съгласно Закона за развитието на академичния състав в република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет – Плевен.

III. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Повече от 20 години д-р Дановска е главен асистент в катедра "Неврология и неврохирургия" на факултет Медицина при МУ-Плевен. Тя е напълно утвърден преподавател. Участва активно в организацията на учебната дейност като допринася за разработването на учебните програми, провеждане на семестриални изпити, колоквиуми на специализанти по неврология и обща медицина. Член е и на комисия за придобиване на професионална квалификация по Доплерова сонография.

Съгласно приложената справка за последните 3 академични години д-р Дановска има добра учебна натовареност от общо 739.80 часа, което даже надхвърля изискуемия минимум за преподавател към катедрата. Тази натовареност включва упражнения, лекции и изпити на българоезично и англоезично обучение на студенти по медицина.

IV. Оценка на диагностично-лечебната и друга дейност:

Д-р Дановска е работила като невролог с амбулаторни и лежащо болни от 31 години, като нейния трудов стаж е реализиран изцяло в Клиника по неврология. Тя е утвърден специалист невролог, изграден научен изследовател и преподавател. От 2005 г. е републикански консултант по неврология към УМБАЛ „Д-р Г. Странски” – ЕАД Плевен.

Заклучение:

При изготвяне на приложените документи са спазени напълно изискванията на Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на Академичния състав на МУ-Плевен.

Въз основа на подробен анализ на цялата административно изискуема документация, основан на приложените документи, количествения и качествения анализ на наукометричните, учебно-преподавателски и клинично-практичните критерии, както и запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях приноси, намирам за напълно основателно да предложа д-р Мая Пенкова Дановска-Младенова да бъде избрана за „доцент” в професионалното направление медицина, по специалността неврология. за нуждите на катедра „Неврология и неврохирургия” при МФ на МУ Плевен.

София
07.06.2014 г.

Рецензент:
/Проф. Д-р Л. Трайков, дмн/

